

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1040. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

74. ÅRGANG 8. JUNI 1972

Kombineret stamme- og såtidforsøg med vinterraps, 1968-71

Ved statens forsøgsstationer, Aarslev, Roskilde, RønHAVE og ØDUM gennemførtes i 1968-71 15 kombinerede stamme- og såtidforsøg med vinterraps. Følgende stammer og såtidspunkter anvendtes:

Stammer	Såtidspunkter, gns.
1. Victor Svaløf	1. 19. august
2. Panter Svaløf	2. 28. »
3. Hammenhøg 9051	3. 7. september
	4. 18. »

I 2 af forsøgene udvintrede rapsen totalt efter de 2 sidste såtidspunkter og i 2 andre forsøg efter sidste såtidspunkt. Gennemsnitsresultaterne for frøudbyttet for henholdsvis 11, 13 og 15 forsøg er opført i tabel 1.

Der var ingen vekselvirkning mellem stammer og såtidspunkt. Frøudbyttet hos alle 3 stam-

mer faldt nogenlunde ens ved udsættelse af såtidspunktet. Hvis der var medtaget gennemsnit for 4 såtider fra alle 15 forsøg ville forskellen i frøudbyttet mellem såtidspunkterne blive væsentlig større, da 4 af forsøgene som nævnt havde total udvintring efter sidste eller de sidste såtider og dermed et frøudbytte på 0 hkg i disse led. Imellem stammerne var der ingen sikker forskel på frøudbyttet.

I tabel 2 er angivet de gennemsnitlige analyseresultater samt udbytte af råfedt og råprotein af de 11 forsøg med frøudbyttet efter alle 4 såtider.

Tabel 1. Hkg frø (9 pct. vand) pr. ha, gns.

Såtid	1.	2.	3.	4	L.S.D. (95 pct.)
Gns. 11 forsøg	26,2	25,1	22,5	17,8	(1,9)
» 13 »	25,7	24,5	21,7	—	(1,4)
» 15 »	24,7	23,3	—	—	(1,0)

Stamme	Victor	Panter	Hg 9051	L.S.D. (95 pct.)
Gns. 11 forsøg	22,7	23,4	22,6	—
» 13 »	23,7	24,3	24,0	—
» 15 »	23,9	24,1	24,0	—

Tabel 2. Analyseresultater og råfedt- og råproteinudbytte. Gns. af 11 forsøg

Såtid	1.	2.	3.	4	L.S.D. (95 pct.)
Pct. råfedt i frøet	39,8	39,6	39,4	38,6	(0,7)
Pct. råprotein i frøet	22,6	22,6	22,7	23,2	(0,3)
Frøvægt, mg	5,2	5,2	5,3	5,2	—
Råfedtudbytte, kg/ha	1041	995	893	696	(79)
Råproteinudbytte, kg/ha	590	563	508	409	(44)

Stamme	Victor	Panter	Hg 9051	L.S.D. (95 pct.)
Pct. råfedt i frøet	39,3	39,4	39,4	—
Pct. råprotein i frøet	23,0	22,7	22,7	—
Frøvægt, mg	4,9	5,3	5,4	(0,1)
Råfedtudbytte, kg/ha	895	929	895	—
Råproteinudbytte, kg/ha	518	527	509	—

De opførte råfedt- og råproteinprocenter angiver indholdet i frø med et vandindhold på 9 pct. Kun efter sidste såtidspunkt var frøkvaliteten væsentligt ændret, idet det procentiske indhold af råfedt faldt og det procentiske indhold af råprotein steg i forhold til de øvrige såtidspunkter. Årsagen hertil skyldes sikkert, at bestanden efter sidste såtidspunkt ofte var meget tynd og uens på grund af dårlig overvintring. Dette medførte også en uens modning, og tidligere undersøgelser har vist, at indholdet af råfedt og råprotein i frøet henholdsvis stiger og aftager indtil fuldmødenhed. Ligesom frøudbyttet falder udbyttet af råfedt og råprotein ved udsættelse af såtidspunktet. Imellem stammerne var der kun sikker forskel på frøvægten.

Konklusion:

På grundlag af disse forsøgsresultater må det ved avl af vinterraps tilrådes at så denne i mid-

ten af august. En udsættelse af såtidspunktet derudover vil, uanset hvilken stamme, der anvendes, næsten altid give en udbyttenedgang og desuden en forøget risiko for udvintring.

Oversigt over stammerne:

Matador Svaløf er af tysk oprindelse, udvalgt i Lembkes vinterraps. Den tilhører ligesom de efterfølgende 2 stammer Sveriges Utsädesförning, Svalöf.

Victor Svaløf er udvalgt i Matador Svaløf.

Panter Svaløf er udvalgt af sammenkrydsede linier af artificiel raps.

Hammenhøg 9051 er ligesom Matador Svaløf udvalgt i Lembkes vinterraps. Den ejes af Gullåkers Växtförädlingsanstalt, Hammenhög, Sverige. Stammen er ikke i handelen.

Statens Forsøgsstation,
5792 Aarslev.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 855057. Abonnementsprisen er for 1972 17,25 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedit^on.